

Тому з метою зменшення корупційо-генних ризиків при прийнятті замовником рішення про відміну торгів, а також запобігання порушень після його оскарження пропонується доповнити п. 50 Особливостей новим абзацом наступного змісту:

«Забороняється повторно приймати рішення про відміну закупівлі, у разі якщо рішення замовника про відміну закупівлі раніше вже було скасовано органом оскарження або судом».

Список використаних джерел

1. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 року № 1178 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>.

2. Постанова Верховного Суду від 02.07.2019 року у справі № 140/2160/18 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82758697>.

3. Рішення Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель №7256-р/пк-пз від 24.05.2023 року URL: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-02-14-003007-a>.

4. Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2020 р. № 292 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2020-%D0%BF#Text>.

5. Рішення Одеського окружного адміністративного суду від 20.12.2021 року у справі № 420/11420/21 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102351022>.

Лобас Віра Володимирівна,
курсант ННІ № 1 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий керівник:
Марков Михайло Миколайович,
професор кафедри оперативно-
розшукової діяльності Національної
академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

КОРУПЦІЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Право на охорону здоров'я є одним з найважливіших прав людини. Здоров'я населення у фізичному, духовному та соціальному його проявах слід розглядати як основу благополуччя й основний фактор національної безпеки країни. Виходячи з цього, стаття 49

Конституції України закріпила право громадян на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Вказана норма Конституції визначає, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування, гарантує, що у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно, а існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Проблемна ситуація полягає в тому, що зазначені положення Конституції залишаються просто задекларованим правом, яке за роки незалежності України все звужується, як в частині одержання безоплатної медичної допомоги, так і в частині скорочення лікувальних і реабілітаційних установ охорони здоров'я. Високий рівень злочинності, корупція у сфері охорони здоров'я, різноманітні обладнання у фармацевтичній галузі, зростання кількості випадків, пов'язаних із незаконною трансплантацією людських органів, проведення медичних експериментів та випробування нових ліків без згоди пацієнта вносять свій вклад у стрімке погіршення стану здоров'я населення.

Моніторинг розвитку корупції у різних галузях життя, дозволяє стверджувати, що корупція в медичній галузі посідає чільне місце, оскільки саме сфера охорони здоров'я займає провідне місце за зверненнями громадян.

У сучасних умовах корупцію у сфері медицини можна поділити на такі основні рівні:

– перший: від пацієнта до лікаря чи іншого медичного працівника;

– другий: в середині лікарні – від працівників медичних установ до керівництва лікарні;

– третій: на рівні держави з приводу державних закупівель медикаментів;

– четвертий: в середині корумпованості системи загалом [1, ст. 1].

З роками ситуація не тільки не покращується, а погіршується, як в частині соціального захисту лікарів так і в частині виникнення нових напрямів їх корупційної діяльності. Як результат, питання соціального захисту набуває особливої значущості у системі національної безпеки України. Так, стаття 7 Закону України «Про основи національної безпеки України» визначає, що на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами національній безпеці України, соціальній та гуманітарній сферах є криза системи охорони здоров'я і соціального захисту населення і, як наслідок, небезпечне погіршення стану здоров'я населення; поширення наркоманії, алкоголізму, соціальних хвороб [1, ст. 2].

Найбільш схильною до корупції є бюджетна модель фінансування, особливо якщо вона погано врегульована, адже чітко не визначений обсяг гарантованих державою безоплатних послуг, створюють «безлімітний» попит, за недостатньої пропозиції, про зумовлює їх дефіцит, вибірковість у наданні за неформальні платежі. Запровадження гарантованого безкоштовного для громадян обсягу

медичних послуг, що покриваються державою та встановлення платних медичних послуг на ті послуги, що не покриваються державою дозволить державі забезпечити громадян якісними послугами у сфері охорони здоров'я. В Україні раніше діяла модель бюджетної системи охорони здоров'я Семашка, де держава виділяла бюджетні кошти на заклади охорони здоров'я, однак через те, що фінансування постійно не вистачало громадяни змушені сплачувати неформальні платежі, як за лікування, так за медикаменти [2, ст. 9].

Однак після медичної реформи, було впроваджено модифіковану модель Беверіджа, відповідно до якої, безкоштовно державою був гарантований певний перелік послуг, за ті ж, що не входять до цього переліку, громадяни можуть доплатити додатково. І хоча наразі, на практиці цей механізм усе ще не запущений у повному обсязі, але запрацювавши, він може стати дієвим запобіжником корупційних практик у сфері охорони здоров'я.

Ми вважаємо, що важливим кроком у подоланні корупції у медицині є необхідним зміна схеми фінансування, суспільне перелаштування свідомості щодо неприйняття корупції, незалежна і ефективна побудова судової системи, прозорість і контрольованість коштів, які спрямовані на фінансування медицини.

Список використаних джерел

1. Корупція у сфері охорони здоров'я як загроза національним інтересам і безпеці України. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/31_03_2017/pdf/17.pdf.

2. Можливості та перешкоди у реалізації платних послуг у державних закладах охорони здоров'я, як запобіжника корупції URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/60a69059-ef55-4794-b93f-6ddb5c1ff568/content>.

Мевша Аліна Володимирівна,

курсант ННІ № 1 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Марков Михайло Миколайович,

професор кафедри оперативно-розшукової
діяльності Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук, доцент

ЗАХОДИ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ, СПРЯМОВАНІ НА ПРОТИДІЮ КОРУПЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Ступінь захисту, який кожна держава отримує від зовнішніх загроз, включаючи збройну агресію, безпосередньо залежить від внутрішньої стабільності держави, масштабів її національного апарату та ефективності її політичної влади на території. Саме корупція, як правило, є основною внутрішньою причиною політичної та економічної нестабільності. Вона має широкий вплив на всі